

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušítkem, Ph.D. ve věci

žalobce: **N. V. M.**
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
toho času pobytem ZZC Vyšní Lhoty 234, 739 21 Vyšní Lhoty

zastoupen advokátkou Mgr. Hanou Bočkovou
sídlem Nádražní 308/3, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 4. 2024, č. j. OAM-289/BA-BA01-D06-PS-2024, ve věci zajištění cizince,

takto:

I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 26. 4. 2024, č. j. OAM-289/BA-BA01-D06-PS-2024 se **zrušuje**.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 8 228 Kč k rukám advokátky Mgr. Hany Bočkové, sídlem Nádražní 308/3, 702 00 Ostrava, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou doručenou soudu dne 6. 5. 2024 domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný rozhodl podle § 46a odst. 1 písm. d) zákona číslo 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců do 26. 5. 2024.
2. Žalobce uvedl, že ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo rozhodnuto žalovaným dne 3. 4. 2024 tak, že žádost žalobce je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a řízení o mezinárodní ochraně podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil. Rozhodl zároveň, že státem příslušným k posouzení podané žádosti je podle čl. 3 Nařízení evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 (dále jen „dublinkské nařízení“) Rumunsko. Proti uvedenému rozhodnutí žalobce žalobou nebrazil.
3. Rumunsko přitom uznalo svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobce v souladu s čl. 12 odst. 4 dublinkského nařízení a žalovaný dne 12. 3. 2024 obdržel ze strany Rumunska tuto informaci. Přemístění žalobce bylo naplánováno na 30. 4. 2024. Dne 23. 4. 2024 však žalovaný obdržel informaci z rumunské strany, že v období od 30. 4. 2024 do 7. 5. 2024 nebude země přijímat na svém území žádné transfery. Jelikož nebylo transfer možno uskutečnit, prodloužil žalobce dobu zajištění žalobce napadeným rozhodnutím do 26. 5. 2024.
4. Žalobce je přitom přesvědčen, že postup žalovaného je v rozporu s dublinkským nařízením a napadené rozhodnutí je nezákonné. Žalovaný se podle žalobce dopustil zcela zjevného zneužití práva a nelze tak připustit, aby byl žalobce nadále zajištěn, když navíc sám žalobce nikterak nezmařil svým jednáním samotnou realizaci přemístění do Rumunska.
5. Z čl. 28 odst. 3 dublinkského nařízení plyne, že zajištění za účelem přemístění musí být co nejkratší a nesmí trvat déle než po dobu, která je nezbytná k náležitému provedení požadovaných správních řízení do doby provedení přemístění. V citovaném nařízení je navíc stanoveno, že přemístění se provede nejpozději do šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí osoby zpět ze strany jiného členského státu. Dále je také stanoveno, že v případě neuskutečnění přemístění ve lhůtě šesti týdnů nesmí být osoba dále zajištěna.
6. Navíc žalobce zdůraznil, že z bodu 20 Preambule dublinkského nařízení plyne, že k zajištění žadatelů by mělo docházet v souladu se zásadou, že osoba by neměla být zajišťována pouze proto, že žádá o mezinárodní ochranu, zajištění by mělo trvat co nejkratší dobu a podléhat zásadám nezbytnosti a proporcionality. Smyslem dublinkského nařízení je omezit na minimum zásah do osobní svobody zajištěné osoby tak, aby řízení ve věcech přemístění nebylo zbytečně prodloužováno a aby nebylo nepřiměřeně zasahováno do práv zajištěných jednotlivců. Není možné svévolně prodloužovat zajištění nad dobu šesti týdnů od akceptace přijetí žadatele ze strany daného státu.
7. Žalovaný odkázal žalovaný na napadené rozhodnutí a obsah správního spisu. Uvedl, že se nedopustil v žalobě namítaných skutečností.

Zjištění z obsahu správních spisů

8. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce byl na území České republiky v Praze dne 21. 2. 2024 kontrolován Policií ČR, přičemž na výzvu nepředložil žádný platný cestovní doklad nebo povolení k pobytu. Rozhodnutím Policie ČR ze dne 21. 2. 2024 byl žalobce zajištěn za účelem správního vyhoštění dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, na 90 dnů. Dne 23. 2. 2024 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný následně rozhodl dne 27. 2. 2024 o zajištění žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a podle § 46a odst. 5 téhož zákona stanovil dobu trvání zajištění do 20. 8. 2024. Proti tomuto rozhodnutí žalobce nijak nebrojil.
9. Ze správního spisu dále vyplývá, že žalovaný požádal Rumunsko o převzetí žalobce a že žalovaný obdržel na základě jeho žádosti dne 12. 3. 2024 sdělení Rumunska, že podle čl. 12 odst. 4 dublinského nařízení akceptuje žádost o převzetí žalobce jako stát příslušný k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu.
10. Rozhodnutím ze dne 28. 3. 2024 žalovaný zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobce pro nepřipustnost žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu ve spojení s § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Vyslovil zároveň, že státem příslušným k posouzení podané žádosti je podle čl. 3 dublinského nařízení je Rumunsko. Ani proti tomuto rozhodnutí žalobce nebrojil.
11. Ze správního spisu plyne, že předání žalobce do Rumunska bylo plánováno na 30. 4. 2024; k tomuto však nedošlo na základě sdělení rumunské strany ze dne 23. 4. 2024.
12. Dne 26. 4. 2024 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím.

Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí. O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání, a to v souladu s § 46a odst. 8 zákona o azylu.
14. Předmětem přezkumu ze strany krajského soudu je rozhodnutí ve věci zajištění žalobce podle § 46a odst. 1 písm. d) zákona o azylu, podle kterého ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže bude přemístěn do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie a existuje-li vážné nebezpečí útěku, zejména pokud se již v minulosti vyhnul provedení přemístění, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.
15. Pro posouzení projednávané věci je třeba předně v souladu se závěry vyslovenými v rozsudku NSS ze dne 30. 1. 2015, č. j. 4 Azs 228/2014-34 považovat za stěžejní to, že rozhodnutí o zajištění, a tedy o povinnosti setrvání v zajišťovacím zařízení, je případem omezení osobní svobody podle čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Je také třeba klást důraz na to, aby osoba žádající

o mezinárodní ochranu byla omezována na osobní svobodě jedině na základě zákonného podkladu.

16. V případě zajištění cizince, který má být přemístěn do jiného členského státu EU, je třeba uplatnit podmínky stanovené v dublinském nařízení.

17. Podle čl. 28 odst. 1 až 3 dublinského nařízení

1. Členské státy nezajistí osobu pouze proto, že se na ni vztahuje řízení podle tohoto nařízení.

2. Členské státy mohou zajistit dotyčnou osobu za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li vážné nebezpečí útěku na základě posouzení každého jednotlivého případu, a pouze pokud je zajištění přiměřené a nelze účinně použít jiná mírnější donucovací opatření.

3. Zajištění musí být co nejkratší a nesmí trvat déle než po dobu, která je nezbytná k náležitému provedení požadovaných správních řízení do doby provedení přemístění podle tohoto nařízení.

Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, lhůta pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět nesmí překročit jeden měsíc od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu. Členský stát, který vede řízení v souladu s tímto nařízením, požádá v těchto případech o urychlenou odpověď. Tato odpověď musí být poskytnuta do dvou týdnů od okamžiku obdržení žádosti. Není-li odpověď poskytnuta v této dvoutýdenní lhůtě, má se za to, že bylo žádosti vyhověno, což má za následek vznik povinnosti převzít nebo přijmout dotyčnou osobu zpět, včetně povinnosti zajistit její řádný příjezd.

Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, přemístění této osoby z dožadujícího členského státu do příslušného členského státu se provede, jakmile je to z praktického hlediska možné, a nejpozději do šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí dotčené osoby zpět ze strany jiného členského státu nebo od okamžiku, kdy skončí odkladný účinek odvolání nebo žádosti o přezkum podle čl. 27 odst. 3.

V případě, že dožadující členský stát nedodrží lhůty pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět, nebo pokud se přemístění neuskuteční ve lhůtě šesti týdnů uvedené v třetím pododstavci, nesmí být osoba dále zajištěna. Články 21, 23, 24 a 29 se použijí obdobně.

18. Z citovaných ustanovení zákona o azylu i dublinského nařízení především vyplývá, že má-li být osoba, která požádala o mezinárodní ochranu, přemístěna v souladu s dublinským nařízením do jiného členského státu EU, může být rozhodnuto o jejím zajištění, jsou-li proto splněny podmínky spočívající v existenci nebezpečí útěku této osoby.

19. Nelze přitom pominout, že o takovém zajištění osoby může být rozhodnuto i v situaci, kdy je již cizinec, jenž požádal o mezinárodní ochranu, zajištěn z jiného důvodu, typicky podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu (tzv. přezajištění cizince poté, co po jeho zajištění podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců cizinec požádal o mezinárodní ochranu).

20. V takovém případě však, jsou-li v průběhu zajištění cizince podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu zjištěny nové skutečnosti odůvodňující zajištění z jiného důvodu, musí být vydáno ministerstvem nové rozhodnutí o zajištění v souladu s § 46a odst. 11 zákona o azylu (povinnost vydat nové rozhodnutí vyplývá z jazykového výkladu citovaného ustanovení, podle kterého jsou-li v průběhu zajištění

zjištěny nové skutečnosti odůvodňující zajištění z jiného důvodu, vydá ministerstvo nové rozhodnutí o zajištění.)

21. Jinými slovy, dospěje-li ministerstvo u již zajištěného cizince, že tento má být přemístěn do jiného členského státu EU a shledá-li splnění zákonných podmínek, musí bez prodlení vydat nové rozhodnutí o zajištění, a to podle § 46a odst. 1 písm. d), odst. 11 zákona o azylu.
22. Povinnost učinit tak neprodleně přitom vyplývá již ze samotné povahy zajištění a z toho, že se jedná vždy o omezení svobody cizince, ke kterému může dojít pouze a jedině na základě zákonného podkladu.
23. Z § 46a odst. 13 zákona o azylu přitom jednoznačně vyplývá, že zajištění podle tohoto zákona musí být bez zbytečného odkladu bez rozhodnutí ukončeno zanikl-li důvod zajištění.
24. Aplikováno na projednávanou věc to znamená, že jestliže pominuly důvody zajištění cizince podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, musí být zajištění cizince ukončeno a tento musí být propuštěn ze zajištění, ledaže bude rozhodnuto o zajištění z jiného důvodu v souladu s odst. 11 citovaného ustanovení.
25. To však v projednávané věci nenastalo. Ze správního spisu vyplývá, že poté, kdy bylo zjištěno, že žalobce má být přemístěn do Rumunska (ke zjištění došlo dne 12. 3. 2024), nebylo zajištění žalobce ukončeno a ani nebylo neprodleně rozhodnuto o zajištění z jiného důvodu. Další zajištění cizince po tomto datu je tudíž nutné považovat za nezákonné.
26. Nelze samozřejmě vyloučit, že po ukončení zajištění cizince a jeho propuštění by žalovaný mohl rozhodnout o zajištění podle § 46a odst. 1 písm. d) zákona o azylu, pokud by shledal naplnění zákonných podmínek, avšak nikoli již ve spojení s § 46a odst. 11 zákona o azylu, neboť by již cizinec nebyl zajištěn. Takové rozhodnutí však může být vydáno pouze ve lhůtě a na dobu nejdéle šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí dotčené osoby zpět ze strany jiného členského státu v souladu s čl. 28 odst. 3 dublinského nařízení, neboť pouze po tuto dobu může být osoba zajištěna.
27. Ze správního spisu vyplývá, že k explicitnímu vyhovění žádosti ze strany Rumunska došlo dne 12. 3. 2024, kdy se tato informace dostala do dispozice žalovaného. Zajištění tak mohlo trvat nejpozději do 23. 4. 2024, kdy mělo být bez dalšího ukončeno a žalobce měl být žalovaným ze zajištění propuštěn. Žalobce však propuštěn nebyl a žalovaný napadené rozhodnutí vydal až dne 26. 4. 2024.
28. Je tedy zřejmé, že napadené rozhodnutí je nezákonné pro nedodržení lhůt stanovených dublinským nařízením, které je pro orgány veřejné moci přímo aplikovatelné.
29. Krajský soud ve vztahu ke zjišťování podmínek zákonnosti zajištění cizince zdůrazňuje, že v souladu se závěry rozsudku Soudního dvora EU ze dne 8. 11. 2022 o předběžné otázce ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, musí soud *při přezkumu dodržení podmínek zákonnosti zajištění státního příslušníka třetí země, které vyplývají z unijního práva,*

na základě skutečností obsažených ve spise, se kterými byl seznámen a jak byly doplněny a objasněny během před ním probíhajícího kontradiktorního řízení, z moci úřední uplatnit případné nesplnění podmínky zákonnosti, kterého se dotýčná osoba nedovolávala.

30. Krajský soud proto ve věci přihlédl nejen k nezákonnosti spočívající ve vydání napadeného rozhodnutí po lhůtě stanovení v čl. 28 odst. 3 dublinského nařízení a neukončení zajištění žalobce, ale také k tomu, že ze strany žalovaného nebylo ukončeno zajištění žalobce v souladu s § 46a odst. 13 zákona o azylu již v době po 12. 3. 2024, kdy byly zjištěny skutečnosti ústící v závěr, že (dosavadní) důvody zajištění pominuly.

Závěr a náklady řízení

31. Krajský soud tedy uzavírá, že napadené rozhodnutí je nezákonné pro nedodržení lhůty k vydání rozhodnutí a pro neukončení zajištění žalobce, jakmile pominuly důvody zajištění. Krajský soud proto napadené rozhodnutí podle spojení s § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. zrušil. Vzhledem k tomu, že již neexistuje dále řízení, v němž by mělo a mohlo být pokračováno, nebylo možné věc žalovanému vrátit k dalšímu řízení (viz také rozsudek NSS ze dne 8. 2. 2021, č. j. 5 Azs 419/2019-49).
32. O náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce byl v řízení úspěšný a vzniklo mu tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří náklady právního zastoupení advokátem, a to:

-	odměna advokáta za zastupování v řízení ve výši 3 100 Kč / úkon při těchto úkonech právní služby,		
	1) příprava a převzetí věci	§ 7, § 9 odst. 4 písm.	
	2) replika žalobce	d)	
		vyhl. č. 177/1996 Sb.	6 200 Kč
-	paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč / úkon při shora uvedených úkonech právní pomoci	§ 13 odst. 4
vyhl. č. 177/1996 Sb.	600 Kč

Celkem včetně DPH 21%

8 228 Kč

Soud uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení uvedenou částku, a to dle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění k rukám advokátky, která žalobce v řízení zastupovala. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 20. května 2024

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.
samosoudce